dosarul nr. 2-8265/24
2-24067099-12-2-20062024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

10 octombrie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Speranța Clima
grefier Olesea Stavila
Cu participarea:
În lipsa reclamantei Nicolaev Nadejda, care a solicitat examinarea pricinii în lipsa sa,
Reprezentantului pârâtului Nicolaev Anatolie – avocatului David Şeremet, care a recunoscut parţial acțiunea - în partea desfacerii căsătoriei, stabilirii domiciliului copilului minor cu mama și achitării pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 2000 lei lunar,

examinând în şedinţă publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Nicolaev Nadejda împotriva lui Nicolaev Anatolie cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor

a constatat:

Argumentele participanților la proces:

La 18 iunie 2024 Nicolaev Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nicolaev Anatolie cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea acțiunii a indicat că la 22 octombrie 2021 a înregistrat căsătoria cu Nicolaev Anatolie, iar din căsătorie s-a născut copilul: Nicolaev *****, a.n. *****.

Susține că peste o perioadă de timp, după înregistrarea căsătoriei, pârâtul și-a schimbat atitudinea față de reclamantă, iar în familie au apărut certuri, neînțelegeri. Soții nu găseau soluții comune, aveau caractere diferite, deseori deveneau ambii agresivi, din care considerente au hotărât de a locui separat, iar la moment nici gospodărie în comun nu duc. Menținerea familiei este inoportună, respectiv termen de împăcare nu este necesar de a fi acordat.

În circumstanțele enunțate, solicită reclamanta desfacerea căsătoriei încheiată cu pârâtul la Primăria or. Vatra mun. Chișinău la data de 22 octombrie 2021,

trecută în Registrul actelor de stare civilă la nr. 17; încasarea de la pârât a pensiei de întreținere a copilului minor - Nicolaev *****, a.n. *****, în mărime fixă de 5000 lei lunar până la atingerea majoratului de către copil.

Reclamanta Nicolaev Nadejda în ședința de judecată nu s-a prezentat, prin cerere scrisă a cerut examinarea pricinii în lipsa sa (f.d. 25).

Reprezentantului pârâtului Nicolaev Anatolie – avocatul stagiar David Șeremet, a recunoscut parțial acțiunea - în partea desfacerii căsătoriei, stabilirii domiciliului copilului minor cu mama și achitării pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 2000 lei lunar.

Aprecierea instanței de judecată:

Audiind participantul prezent la proces, ținând cont de probatoriul administrat și legislația pertinentă, instanța de judecată consideră necesar de a admite parţial acțiunea reieșind din următoarele considerente.

La caz s-a constatat că Nicolaev (Draciova) Nadejda și Nicolaev Anatolie au înregistrat căsătoria la Primăria or. Vatra mun. Chișinău la data de 22 octombrie 2021, act de căsătorie nr. 17, iar din căsătorie s-a născut copilul - Nicolaev ***** la data de *****, fapt confirmat prin copia certificatului de naștere eliberat de Primăria or. Vatra mun. Chișinău la data de 05 august 2022 (f.d.10).

Conform art. 33 alin. (2) Codul familiei, căsătoria poate înceta prin divorț (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soți ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

În acest sens, instanța judecătorească accentuează că în condițiile nerespectării principiilor enumerate în art. 2 alin. (3) Codul familie, soții dispun de oportunitatea desfacerii căsătoriei în temeiurile și condițiile statuate de Codul familiei, drept care nu poate fi limitat sub nici o condiție.

Conform art. 37 al. (1) – (3) Codul familiei, dacă soţii au copii minori comuni şi nu au ajuns la un acord privind întreţinerea, educaţia şi domiciliul acestora sau în lipsa acordului la divorţ al unuia dintre soţi, cu excepţia cazurilor prevăzute la art.36 alin.(2) și a cazurilor în care căsătoria a fost desfăcută prin încheiere notarială, desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească. (2) Desfacerea căsătoriei are loc pe cale judecătorească şi în cazurile cînd există acordul la divorţ al ambilor soţi, însă unul dintre ei refuză să se prezinte la organul stare civilă pentru soluţionarea problemei. (3) Instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.

În cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că familia Nicolaev s-a destrămat, părțile au viziuni contrare asupra modului și principiilor de conviețuire, mai mult că atât reclamanta și pârâtul nu mai locuiesc împreună, iar căsnicia acestora nu mai poate fi salvată.

Raportând la caz prevederile enunțate și având în vedere faptul că reclamanta insistă asupra desfacerii căsătoriei, iar pârâtul Nicolaev Anatolie (prin intermediul reprezentantului său) recunoaște acțiunea în partea dată, instanţa de judecată consideră că la caz se justifică temeinicia acestui capăt de cerere și necesitatea admiterii acestuia.

Conform Anexei nr. 1 (pct.2, subpct. 2.2.2) la Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023, pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în baza hotărârii judecătorești, cuantumul taxei de stat constituie 500% unități convenționale.

Drept urmare, instanța de judecată consideră necesar, ca rezultat al admiterii acestui capăt de cerere, că urmează de încasat de la Nicolaev Anatolie taxa de stat în beneficiul statului pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei în cuantum de 500 % din unitatea convențională stabilită, iar Nicolaev Nadejda urmând a fi scutită de la plata acesteia.

În corespundere cu prevederile art.38 alin.(1) Codul familiei, la desfacerea căsătoriei, soţii pot prezenta instanţei judecătoreşti un acord privind plata pensiei de întreţinere a copiilor, indicînd mărimea acesteia, precum și un acord privind determinarea părintelui împreună cu care vor locui copiii minori comuni. Totodată, prin prisma art. 62 alin. (3) Codul familiei, toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinîndu-se cont de interesele şi de părerea copilului.

Și art. 63 al. (1) din Codul familiei instituie că, în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor.

În cadrul ședinței de judecată avocatul stagiar David Șeremet, acționând în interesele pârâtului Nicolaev Anatolie, a declarat că pârâtul și-a manifestat acordul ca domiciliul copilului minor - Nicolaev *****, născut la *****, să fie stabilit cu mama Nicolaev Nadejda, deși ultima nu a formulat expres pretenții în sensul dat prin cererea de chemare în judecată.

Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina, trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților, ci și vârsta copilului, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care l-au manifestat față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copil, între copil și alți membri ai familiei extinse.

Reieșind din conținutul normei art. 63 Codul familiei, cât și jurisprudența națională, la identificarea interesului copilului minor, în cazul stabilirii domiciliului

la unul dintre părinți după divorț, urmează a fi luate în considerație următoarele criterii: vârsta copilului, posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală; atașamentul părinților față de minor, precum și a minorului față de părinți; grija manifestată de părinți față de copil în timpul conviețuirii și după despărțire.

La caz, se constată că copilul minor Nicolaev *****, născut la *****, are o vârstă fragedă, de doar 2 ani, vârstă la care copilul nu poate conștientiza pe deplin acțiunile sale, având nevoie de supraveghere, întreținere, dragoste și educație din partea părinților, în special al mamei.

Se mai subliniază că, reclamanta prin acțiunea formulată nemijlocit a indicat că părinții copilului locuiesc separat, iar minorul a rămas să locuiască cu mama.

După separarea părinților, menținerea și încurajarea relației copilului cu părintele cu care minorul nu locuiește în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea sa morală normală. Interesul superior al copilului, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți, pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți. Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copilului.

Cu referire la acest criteriu, se prezumă că, ambii părinți își iubesc copii, dar un rol mai determinant în viața minorilor îl are la moment mama, reieșind din vârsta fragedă, la caz, a minorului Nicolaev *****.

În circumstanțele date, deși reclamanta expres nu a solicitat prin cererea de chemare în judecată, iar pârâtul, prin intermediul reprezentantului său, în principiu și-a manifestat acordul privind determinarea părintelui împreună cu care va locui copilul minor comun, deci în corespundere cu art. 38 al. (1) Codul familiei, instanța va stabili domiciliul copilului minor: Nicolaev *****, născut la *****, cu mama Nicolaev Nadejda, născută la *****.

Distinct de cele relatate, instanța subliniază că deși domiciliul copilului minor a fost determinat cu mama Nicolaev Nadejda, pârâtul nu este limitat în drepturile părintești, dimpotrivă acesta având obligația de a participa și de a contribui la creșterea, educația și dezvoltarea copilului său.

Conform art. 58 al. (1) și al. (2) Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat. Drepturile şi obligaţiile părinţilor, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obţinerii capacităţii depline de exerciţiu de către copil.

Art. 60 alin. (2) Codul familiei instituie că, părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Conform art. 74 Codul familiei, părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract şi părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

La caz s-a constatat că, între părți nu există un acord referitor la întreţinerea copilului minor, astfel reclamanta prin acțiunea formulată pretinde la încasarea pensiei de întreținere în mărime fixă de 5000 lei lunar, iar avocatul stagiar David Șeremet, acționând în interesele pârâtului Nicolaev Anatolie, a recunoscut parțial această pretenție doar în limita sumei de 2000 lei lunar, fapt ce denotă că cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor urmează a fi stabilit de către instanța de judecată.

Conform art. 3 al. (1) al Convenției cu privire la Drepturile Copilului din 20 noiembrie 1989, la care Republica Moldova a aderat la 25 februarie 1993, expres se instituie că în toate acţiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Art. 5 al Convenției stipulează că, statele părţi vor respecta responsabilităţile, drepturile şi îndatoririle ce revin părinţilor naturali ai copilului sau, după caz şi conform tradiţiei locale, membrilor familiei lărgite sau comunităţii, tutorilor sau altor persoane care au, prin lege, copii în îngrijire, de a asigura, de o manieră corespunzătoare capacităţilor în continuă dezvoltare ale copilului, îndrumarea şi orientarea necesare în exercitarea de către copil a drepturilor recunoscute în prezenta Convenţie.

Conform art. 18 al. (1) din Convenția cu privire la Drepturile Copilului, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

La fel și art. 27 alin. (2) din Convenție prevede că părinților și oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Art. 48 al. (2) din Constituția Republicii Moldova consfințește îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Art. 11 al. (1) și (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30 noiembrie 2023, stabilește dreptul copilului la un nivel de trai decent. Astfel,

copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea lui fizică, mentală, spirituală, morală și socială, iar părinților le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiții de viață pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.

Conform art. 76 Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Conform informației statistice a Biroului Național de Statistică (www.statistica.md), media anuală a minimului de existență pentru anul 2023, în orașele mari, pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 1-6 ani constituie 2736,1 lei.

Or, Biroul Național de Statistică stabilește minimul de existență, care constituie un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului. Iar micșorarea cuantumului pensiei de întreținere, în special sub minimul de existență pentru anul 2023, în orașele mari, pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 1-6 ani sub minimul de 2736,1 lei, ar leza substanțial interesul superior al copilului minor Nicolaev *****, care trebuie să se bucure de o dezvoltare fizică, mentală, intelectuală, spirituală și socială corespunzătoare (drepturi inerente recunoscute oricărui copil) și nu la limita minimă de existență, obligația dată revenind în mod egal ambilor părinți. Or, traiul decent urmează a fi asigurat copilului și după divorțul părinților.

Calcularea mărimii pensiei de întreținere a copilului minor urmează a fi determinată nu doar de posibilitățile materiale ale pârâtului, dar, în principiu, de necesitățile materiale ale persoanei întreţinute, în cazul dat al minorului.

În situația în care părintele care datorează întreținere copilului are un salariu (venituri) neregulate, fluctuabile, ori nu are astfel de venituri, prin prisma art. 76 Codul familiei, instanța de judecată poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă.

Instanța mai reține că, întreținerea unui copil nu presupune doar asigurarea materială a acestuia, ci și educarea, dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială, tratarea lui în caz de îmbolnăvire, procurarea medicamentelor, or aceste acțiuni implică cheltuieli și eforturi suplimentare, în special din partea părintelui în grija căruia se află copilul.

La fel, mărimea pensiei de întreținere nu este uniformă în timp, aceasta urmând a fi ajustată la realitățile economice de la data achitării acesteia, iar cuantumul salariului mediu pe economie este stabilit anual prin Hotărâri de Guvern, or la moment cuantumul salariului mediu lunar pe economie în anul 2024 constituie 13700 lei, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 1033 din 21 decembrie 2023.

În circumstanțele date, reieșind din vârsta fragedă a copilului (2 ani) și din faptul că reclamanta, în principiu, se află în concediu de îngrijire a copilului, până la vârsta de 3 ani, instanța de judecată va admite parțial acțiunea reclamantei și va dispune încasarea de la Nicolaev Anatolie în beneficiul lui Nicolaev Nadejda pensia de întreţinere a copilului minor: Nicolaev *****, născut la *****, în mărime fixă de 3425 lei lunar, începând cu 18 iunie 2024 (data adresării în instanța de judecată cu prezenta acțiune, f.d.4) și până la atingerea majoratului de către copil, or mărimea dată fiind determinată în coraport cu minimul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică; ținând cont de starea materială și familială a reclamantei; aportul fiecăruia dintre părinți la exercitarea zilnică a obligației ce ține de educația, grija și protecția copilului și în vederea păstrării unui nivel de trai decent al copilului.

Succesiv, instanța va respinge pretențiile reclamantei de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor în sumă fixă de până la 5000 lei lunar, în situația în care mărimea dată excede minimul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică.

Prin prisma art. 256 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, urmează a fi executate imediat ordonanța sau hotărârea judecătorească prin care pârâtul este obligat la plata pensiei de întreținere, din care considerente va fi dispusă executarea imediată a hotărârii judecătorești în partea dată.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 87 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, valoarea acţiunii se determină din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an - în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere.

Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023 stabilește cuantumurile taxei de stat pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial,

dacă valoarea acțiunii este de 5001-50000 lei, taxa de stat constituie 250 lei + 4% din valoarea acțiunii care depășește 5001 lei (pct. 1.1.2 din Anexa nr. 1).

Astfel, ținând cont de faptul că, reclamanta este scutită prin efectul legii de la plata taxei de stat la înaintarea acțiunii cu privire la încasarea pensiei de întreținere, instanța va încasa din contul lui Nicolaev Anatolie în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1693,96 conform următorului calcul [3425 lei x 12 luni = 41100 lei; (41100 lei – 5001 lei) x 4% + 250 lei = 1693,96 lei].

În conformitate cu art.94 al. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.

Potrivit ordinului de plată nr. 28986295 din 14 iunie 2024, reclamanta a suportat cheltuieli în mărime de 500 lei pentru taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii (f.d.2), iar prin ordinul de plată nr. 28986294 din 14 iunie 2024, a suportat cheltuieli pentru achitarea taxei de timbru (f.d.3), sume ce urmează a fi încasate de la pârât în beneficiul reclamantei prin prisma art. 94 al. (1) Cod de procedură civilă.

Vis-a-vis de restituirea de la pârât în beneficiul reclamantei a taxei de timbru, instanța menționează că odată cu adoptarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 20 din 26 septembrie 2024, Curtea a reiterat că suma taxei de timbru de 200 lei este una rezonabilă și odată cu anularea restricției de compensare a taxei de timbru, fiind incidentă regula ”cine pierde plătește”, implicit a fost recunoscut dreptul reclamantului de a pretinde de la pârât la restituirea taxei de timbru.

În conformitate cu art. art.37, 38, 63, 76 Codul familiei, art. art. 238-241 CPC, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se admite cererea de chemare în judecată a lui Nicolaev Nadejda împotriva lui Nicolaev Anatolie cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Se desface căsătoria încheiată între Nicolaev Nadejda și Nicolaev Anatolie, înregistrată la Primăria or. Vatra mun. Chișinău la data de 22 octombrie 2021, actul de căsătorie nr. 17.

Se încasează de la Nicolaev Anatolie pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei taxa de stat în beneficiul statului în cuantum de 500 % din unitatea convențională stabilită, iar Nicolaev Nadejda fiind scutită de la plata acesteia.

Se stabilește domiciliul copilului minor: Nicolaev *****, a.n. *****, cu mama Nicolaev Nadejda, născută la *****.

Se încasează de la Nicolaev Anatolie, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău str.*****, în beneficiul lui Nicolaev Nadejda, născută la *****, pensia de întreţinere a copilului minor: Nicolaev *****, a.n. ***** în

mărime fixă de 3425 (trei mii patru sute douăzeci și cinci) lei lunar, începând cu 18 iunie 2024 și până la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează de la Nicolaev Anatolie, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău str.*****, în beneficiul lui Nicolaev Nadejda, născută la *****, cheltuielile de judecată pentru taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 500 lei și 200 lei cu titlu de taxă de timbru, iar în total suma de 700 (șapte sute) lei.

Se încasează de la Nicolaev Anatolie, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău str.*****, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1693,96 (una mie șase sute nouăzeci și trei,96) lei.

Hotărârea se execută imediat în partea încasării pensiei de întreținere, la cererea scrisă a creditorului.

În termen de 3 zile de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, o copie a acesteia va fi expediată Agenției Servicii Publice.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
judecător Speranța Clima